

Чи комфортний Львів для велосипедиста?

Останнім часом про розвиток Львова як веломіста говорять чимало. Власне, цього літа депутати Львівської міської ради затвердили концепцію розвитку велосипедного руху й облаштування велосипедної інфраструктури Львова. Її реалізовуватимуть у два етапи і планують завершити у 2020-му.

Тим часом львівські велолюбителі тиснуть на педалі — намагаються активізувати велопроект. Як саме, читачам „Аудиторії“ розповість Тарас Назарук, студент, велосипедист, автор блогу „Ровером по Львову“ (тут знайдете „все цікаве і потрібне про велосипед у нашому місті“), учасник велоруху „Велосипедисти за чистий Львів“.

Його особиста велоісторія почалась відтоді, відколи він став студентом і почав зі Сихова, де живе, їздити в університет на ровері. На жаль, Тарас зрозумів, що Львів до велоруху не пристосований. Як активіст руху „Студент за студента“ координував устанавлення велостоянок біля львівських вишів. Згодом ще більше заглибився у проблеми й перспективи розвитку велоруху і велоінфраструктури та цього літа долучився до новоствореного велоруху „Велосипедисти за чистий Львів“. Це, каже Тарас, „група ініціативних людей, які мають спільне бачення розвитку велоінфраструктури у Львові“.

Яке саме, читайте на сторінці 13.

Андрій Голубець, архітектор, випускник Львівської політехніки:

„Потрібні велодоріжки і стоянки“

Насамперед у Львові бракує велосипедних доріжок. Я недавно був в Амстердамі: там настільки розвинута веломережа, що складається враження, ніби головним є ровер, а не машина. Хотілось би (і це, напевно, завдання архітекторів), щоб і в нас була така продумана, зручна, цікава система велодоріжок. А також спеціальні місця, де можна було б безпечно залишити ровер, адже це теж дуже болюче питання.

Василь Чабан, професор кафедри теоретичної та загальної електротехніки Львівської політехніки:

„Велосипедист не є повноцінним учасником руху“

Наше місто абсолютно не комфортне для велосипедиста, тому що, по-перше, немає велодоріжок, по-друге, пересуватися на велосипеді небезпечно для життя. У цьому пересвідчився на власному досвіді (їжджу на велосипеді вже 58 років): кілька разів отримував на дорозі травми. У світі велосипедист є повноцінним учасником руху, а у нас — ні: людина на велосипеді дратує і водіїв, і пішоходів, і собак.

Мирослав Трофимук, аспірант Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України:

„Активно використовую велосипед“

Я їжджу на велосипеді тривалий час, тому вже звик до наших „особливостей“. Та якщо людина тільки-но починає, то їй трохи страшно: велодоріжок немає, на дорогах багато машин, водії агресивні. Та попри те я активно використовую ровер як засіб пересування — набагато зручніший, швидший, аніж автотранспорт. І взагалі, як на мене, Львів — місто більше для дво-, аніж чотириколісного транспорту, тому, гадаю, велосипед має перспективи.

Роман Проців, львів'янин-велосипедист:

„Велоїзда у нас — це повна анархія“

Львів комфортний хіба для тих, хто любить екстремальну їзду — розбитою бруківкою, поміж автомобілів і пішоходів. Велоїзда у нас — це повна анархія, бо відсутні спеціальні доріжки, відтак правила руху для велосипедистів, велостоянки. І хоч за останні роки ставлення водіїв до роверистів трохи поліпшилось, все ж людина за кермом авта більш шанована, ніж велосипедист. Такий екстрим може собі дозволити лише молодь. Та все одно раджу не позбавляти себе задоволення їздити на велосипеді.

Ольга Кальбус, регіональний директор Komat Brasseler:

„Порепана бруківка, припарковані авто, трамвайні колії“

Добираючись з Привокзальної на Личаківську, 80 відсотків шляху я змушена розганяти пішоходів на хідниках і маневрувати туди-сюди, бо заважає як не порепана бруківка, то безладно припарковані авто. За останніх два місяці також довелось двічі міняти шину, бо прорізала її до трамвайних колій. У мене підрастає син, тому турбуюсь і про безпеку велоїзди з дитиною.

Опитувала Ірина ШУТКА

подія тижня

4 — 9 жовтня Львівська політехніка приймала учасників XIX Міжнародного огляду-конкурсу дипломних проєктів випускників архітектурних та художніх спеціальностей

Форум архітектурних ідей

Змагалися 27 архітектурних шкіл

Традиційно конкурс відбувається щороку в різних містах України. За спостереженням заступника голови оргкомітету конкурсу, директора Інституту архітектури професора Богдана Черкеса, цього річний захід помітно відрізняється від тих, що були попередніми роками. Насамперед тим, що в Політехніці зібралися як традиційні архітектурні школи, так і нові. Загалом їх було 27, зокрема 22 — з України і 5 — з-за кордону (представники з Росії, Австрії, Польщі, Вірменії, Німеччини). У роботі архітектурного тижня взяли участь 205 делегатів. До того ж, цього року чи не вперше до огляду-конкурсу долучилися дизайнери-архітектори. Щодня учасники працювали в десяти секціях: громадської архітектури, архітектури житла, містобудування, промислової, ландшафтної, реставраційної тощо. Там вони ділилися власним досвідом та переймали здобутки своїх колег з інших міст і держав, дискутували.

Під час архітектурного тижня були дуже популярні візитові лекції. Їх читали представники різних архітектурних шкіл, наприклад, директор Інституту генерального плану Москви С. Ткаченко, декан факультету архітектури та просторового планування Віденського технічного університету професор К. Семсрот, його колега професор А. Гофер, професор Ю. Волчок із Москви та професор М. Дьомін із Києва. Аудиторія, де відбувалися лекції, була щерт

Світлина Юліни Мартин

■ Студентка Львівської політехніки **Тетяна Кушнір** отримала нагороду від керівника „Української громади“ **Юрія Ситника**

заповнена. Далеко не всі охочі змогли потрапити туди, місця доводилося займати завчасу. Під час візитових лекцій архітектори відкрили для себе багато нового, дізналися про проблеми, нові аспекти, особливості діяльності своїх колег з інших держав.

А передостаннього дня архітектурного тижня огляд-конкурс привернув увагу учасників та гостей Екуменічного соціального тижня, які також зібралися в стінах Політехніки. Почесною відвідувачкою конкурсних робіт стала голова наглядової ради фонду „Україна-3000“, дружина президента України 2005 — 2010 років Катерина

Ющенко. Роботи завтрашніх фахівців з архітектури настільки її захопили, що вона запропонувала видати каталог їхніх робіт.

Перемогли найперспективніші

Щодо самого огляду-конкурсу, то він був досить напружений, адже журі розглянуло аж 507 (!) робіт, що за всі дев'ятнадцять конкурсів є рекордною кількістю (досі найбільше було 280 робіт). Українські бакалаври, спеціалісти і магістри представили 439 проєктів, а 68 — закордонні, крім німецьких та австрійських, які участі в конкурсі не брали, а лише виставили на огляд свої роботи. Оцінювали конкурсантів за трьома ступенями, у категоріях бакалаврів, спеціалістів і магістрів. Критерії оцінювання розробили в науково-методичній комісії з архітектури Міністерства освіти і науки України. До реферантури конкурсу ввійшли представники всієї України і закордону. Вони оцінювали роботи за відповідною тематикою: містобудування, об'ємної архітектури тощо. Звісно, не обійшлося без серйозних дискусій. Однак загальне журі, до якого ввійшли відомі архітектори та професори, відкоригувавши висновки реферантури, вирішило, кого ж вважати переможцями.

Професор Київського національного університету будівництва та архітектури Олег Слепцов та заступник директора Інституту архітектури

Закінчення на 4 с. →

увага: конкурс!

Науковці позмагаються друкованими працями

Завтра, 15 жовтня, у Львівській політехніці стартує щорічний конкурс підручників, навчальних посібників та монографій. Традиційно по три переможці у кожній номінації отримають премії Львівської політехніки розміром три, два та півтора посадового окладу професора, доктора наук.

Монографії, підручники та навчальні посібники, видані впродовж попереднього календарного року, вчені ради інститутів розглядають **до 31 жовтня 2010 року** і висувають найкращі друковані праці (не більше ніж три у кожній номінації) для участі у другому етапі конкурсу.

Крім обраних друкованих праць (у трьох примірниках), ученому секретареві науково-дослідної частини подають

витяг з протоколу засідання вченої ради інституту; інформацію про авторів (П.І.П., науковий ступінь, учене звання, посада, назва кафедри та інституту); довідку про творчий внесок (у відсотках), підписану співавторами друкованої праці.

Другий етап — загальноуніверситетський — триватиме **1 — 15 листопада**: подані конкурсні роботи оцінюватиме експертна комісія, яка створюється щорічно (за наказом ректора) з числа провідних учених університету. Голосування відбувається таємно.

Додаткова інформація — в розділі „Наука“ на сайті Львівської політехніки або в кімн. 344 (вчений секретар НДЧ Юрій Ятчишин).

всеукраїнський суспільний форум

У Львові 4 — 10 жовтня відбувся III Екуменічний соціальний тиждень „Довіра, відповідальність, філантропія“. Окремі заходи відбувалися у стінах Львівської політехніки

„Довіра, відповідальність, філантропія“

Довіра, відповідальність, добродійність — як часто замислюємось над цими соціально-філософськими категоріями, їхнім значенням, котрі вкрай необхідні для повноцінного і здорового розвитку людини, міжлюдських стосунків, громади, суспільства. Відповіді на ці питання поставили собі за мету учасники III Екуменічного соціального тижня. Для цього організатори (Інститут екуменічних студій, УКУ, ЛМР, ЛОДА, Львівська політехніка) й гості з України та з-за кордону використали весь спектр можливостей — від суто наукових до культурно-розважальних: конференція, круглі столи, виставки-семінари, концерти, кінопоказ (фільм „Три історії Галичини“).

Чималий інтерес викликала академічна конференція „Довіра. Відповідальність. Філантропія“. Спершу всіх привітали господарі форуму: ректор Політехніки Юрій Бобало, заступник голови ЛОДА Ліляна Гримська, заступник міського голови Львова Василь Косів, ректор УКУ отець Борис Гудзяк. Юрій Бобало розповів про напрацювання кафедри соціології та соціальної роботи Політехніки і важливість професії соціального працівника в Україні. А ректор УКУ зазначив, що тематика Екуменічних соціальних тижнів завжди зумовлена конкретними обставинами нашого життя (так, на I ЕСТ розглядали питання кооперативного руху, на II — соціальної відповідальності) і наголосив: для „створення спільноти людей доброї волі, які плідно, ефективно комунікують і співпрацюють“, велике значення має активна, діяльна позиція кожного пересічного громадянина (це „екуменізм знизу“, „екуменізм конкретної дії“).

Цікавим був виступ голови Наглядової Ради фонду „Україна-3000“ Катерини Ющенко. Вона розповіла про традиції філантропії, волонтерства за кордоном (там волонтерство дуже поширене, а волонтерами часто є люди відомі й успіш-

Світлина Юрчи Шутки

ні) і про перші кроки України на цьому терені. Катерина Василівна влучно охарактеризувала природу благодійності: це насамперед „поняття духовне“, в основі якого — вміння ділитися (не стільки грішми, як собою, власним часом і зусиллями) і здатність радіти цьому. Такі форуми, як ЕСТ, справді дозволяють глибше осмислити значення таких основоположних життєвих цінностей, як любов, довіра, відповідальність тощо.

Цінність ЕСТ і в тому, що він є чудовим майданчиком для обміну досвідом „використання“ цінностей на практиці. Так, до прикладу, доктор філософії, директор Неприбуткових Адміністративних Програм Університету Нотр Дам (США) ознайомив присутніх зі здобутками американської філантропії.

Закінчення на 8 с. →

подія тижня

Форум архітектурних ідей

→ Закінчення. Початок на 3 с.

Львівської політехніки Віктор Проскуряков оголосили імена дипломантів. Ними стали архітектурні школи Київського національного університету будівництва архітектури, Національної

Світлина Юрчи Мартин

академії образотворчого мистецтва та архітектури Києва, Придніпровської державної академії будівництва та архітектури, Національного університету водного господарства та природокористування Рівного, Харківського державного університету будівництва та архітектури й інших.

Що ж до Львівської політехніки, то вона здобула **3 дипломи** з відзнакою. Ними виявилися магістерські роботи. До того ж, магістри вибороли **14 дипломів** (12 — першого і 2 — другого ступенів), спеціалісти — **10 дипломів** (8 — першого, 2 — другого ступенів), бакалаври — **18 дипломів** (13 — першого ступеня, 4 — другого і 1 — третього). Загалом перемогло **45 робіт**. Багато архітектурних шкіл отримали відзнаки та нагороди різних фахових спілок і громадських організацій. Втіш-

но, що серед нагороджених також є студенти Львівської політехніки.

На думку професора Богдана Черкеса, цьогорічний огляд-конкурс продемонстрував, що українські випускники можуть конкурувати з будь-якою європейською архітектурною школою. Ставши дипломантом цього конкурсу, молодий фахівець може впевнено доводити роботодавцеві, що саме він — найкращий і найперспективніший.

— Ми побачили, який світ майбутнього проєктують наші студенти. Тому дуже важливо, щоб ті, які сьогодні відповідальні за політичну та економічну ситуацію в державі, створили для цих перспективних фахівців нормальні умови праці, принаймні, щоб не заважали їм творити, — виснував Богдан Степанович.

Ірина МАРТИН

день інформації

Зустріч на прохання читачів

30 вересня працівники Науково-технічної бібліотеки на прохання кафедр обліку та аналізу (завідувач — А. Загородній) та технології органічних продуктів (завідувач — З. Піх) організували й провели День інформації.

Відкриваючи захід, директор бібліотеки О. Шишка розповів про ті зміни в організації доступу до багатств документної інформації та обслуговуванні користувачів, які маємо завдяки створенню і впровадженню у практику діяльності нашої бібліотеки комп'ютерних технологій. Зупинився на результатах роботи працівників бібліотеки зі створення електронного каталогу та наголосив про успіхи виконання основного завдання інформатизації — ретроконверсії фондів.

Виступ заступника проректора з науково-педагогічної роботи Д. Тарасова, що супроводжувався презентацією досягнень бібліотеки, розпочався з інформації про структуру інформаційних ресурсів, які користувачі мають змогу отримати в електронному та гібридному (частково електронному) читальних залах бібліотеки, відкритих у навчально-комп'ютерному комплексі Львівської політехніки (вул. Митрополита Андрія, 1, IV пов.) та автоматизованих робочих місцях у приміщенні бібліотеки (вул. Професорська, 1, II пов.).

Зацікавлення у присутніх викликало

повідомлення про новий вид послуги, який надає Науково-технічна бібліотека — безплатний доступ до онлайн-ових науково-інформаційних ресурсів, у тому числі й повнотекстових, таких як Наукова електронна бібліотека на платформі ScienceDirect, EBSCOhost, інформаційних продуктів американських наукових товариств та великої кількості інших.

Особливої уваги приділено реалізації в бібліотеці проекту зі створення електронного архіву наукових публікацій. Ознайомлено представників кафедр з ідеєю його формування та перевагами використання для зберігання інтелектуального потенціалу університету.

З основними принципами роботи в електронному каталозі присутніх ознайомила бібліотекар 1-ої категорії Ж. Голубка. Працівники бібліотеки відповідали на запитання, які пролунали під час проведення заходу.

Виступаючи звернулися до гостей бібліотеки з проханням активно брати участь в обговоренні проблемних питань, висловлювати свої пропозиції та зауваження через спеціальну опцію, встановлену на Інтернет-сторінці бібліотеки. Вже наступного дня після проведення Дня інформації ми отримали перше повідомлення.

Рената САМОТИЙ,
завідувач науково-методичного відділу НТБ Львівської політехніки

всесвітня павутина

У сільських бібліотеках буде інтернет

Оператор мобільного зв'язку „МТС Україна“ оголосив про підключення до мобільного інтернету низки українських публічних бібліотек. Цей проект проводиться в рамках програми „Бібліоміст“, що фінансується фундацією Білла та Мелінди Гейтс і впроваджується Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX).

— З досвіду проведення соціального проекту „Інтернет від МТС у школи“ ми знаємо, що для багатьох людей, які проживають далеко від міст, послуга „МТС Коннект 3G“ є єдиною можливістю отримання бездротового швидкісного доступу до корисної та актуальної інформації, що міститься в мережі. Необхідність в інтернет-доступі є і у важливих для суспільства установ, таких як, наприклад, школи, бібліотеки, лікарні. А оскільки через віддаленість міської інфраструктури не в кожного з них є можливість провести дротовий інтернет, ми пропонуємо їм

прекрасну альтернативу у вигляді нашого широкопasmового бездротового сервісу, — зазначила Вікторія Рубан, начальник відділу зв'язків з громадськістю „МТС Україна“.

До кінця 2010 року МТС забезпечить бездротовим швидкісним інтернет-доступом на базі послуги „МТС Коннект 3G“ двадцять міських, районних та сільських бібліотек на всій території України, в яких ускладнене або неможливе підключення до провідникового інтернету.

Першими комплекти ноутбуків і модемів „МТС Коннект 3G“ вже найближчим часом отримають п'ять українських бібліотек — переможців конкурсу програми „Бібліоміст“ „Сучасна бібліотека йде в люди“. Щоб взяти участь у конкурсі персонал бібліотек повинен був надати власний проект із використання ІТ та інтернету у своїй роботі.

За інформацією зв'язків з громадськістю „МТС Україна“

коротко

Ректор Львівської політехніки Юрій Бобало ввійшов до складу Комітету з Державної премії України в галузі освіти (за згодою). Комітет під головуванням міністра Дмитра Табачника утворено при Президентові на виконання Указу глави держави за № 929/2010 від 30 вересня 2010 р.

У Києві презентували „Єдиний освітній інформаційний портал“. За словами редактора порталу Олени Сербінович, на сайті www.osvita.com представлено найповніші й найновіші бази даних шкіл, спецзакладів освіти, вишів, повну нормативну базу, базу даних про керівництво та співробітників вишів. Зареєстровані користувачі порталу зможуть спілкуватися між собою, викладати новини, відео та фоторепортажі, визначати на сайті рейтинги вишів, а згодом і шкіл.

Міжнародну наукову конференцію „Актуальні проблеми досліджень у гуманітарних науках на пострадянському просторі“ провела міжнародна Асоціація Гуманітаріїв у співпраці з УКУ та іншими науковими й культурно-освітніми інституціями Львова. Науковці обговорили стан і перспективи розвитку гуманітарної освіти на пострадянських теренах тощо.

11 жовтня Львівський національний університет імені Івана Франка відзначив 349-ту річницю від дня заснування. З цієї нагоди ректор ЛНУ Іван Вакарчук зустрівся з журналістами та розповів про інновації. Відбулося урочисте засідання Вченої Ради. Під час урочистостей Іван Вакарчук вручив диплом Почесного доктора університету Ігореві Калинцю, який став 25-им почесним доктором. Також було нагороджено дипломами почесних професорів університету.

За матеріалами ЗІКу, zaxid.net, вл. інформ.

наукові розробки кафедри

На кафедрі хімічної технології переробки нафти і газу Львівської політехніки є багато розробок, які могли б принести державі значні дивіденди, проте вона чомусь їх вперто не помічає...

Нові технології чекають впровадження у виробництво

Нещодавно завітала у кабінет завідувача кафедри хімічної технології переробки нафти і газу Інституту хімії та хімічних технологій Львівської політехніки, дійсного члена Української нафтогазової академії, члена Наукового товариства ім. Т. Шевченка професора Михайла Братичака. Приємно вразили панорамні світліни двадцятих — тридцятих років минулого століття, на яких зображені світліни хімічної науки, серед яких були й політехніки. А ще тут розміщено нинішні світліни, зроблені під час міжнародних конференцій...

Господар кабінету не лише вмів керувати своєю кафедрою, готує нову наукову зміну, а сам живе наукою. Підтримуючи ідеї попередників, він разом зі своїм творчим колективом працює над пошуком нових, оригінальних технологій, які поліпшували б якість нафтопродуктів, газу, вугілля тощо. Незважаючи на труднощі (будемо сподіватися — тимчасові), ці залюблені в науку люди не зупиняються на досягнутому і вперто рухаються вперед, дбають, щоб наукові розробки були досконалі, довершені й оригінальні. Частиною з них уже користуються нафтопереробні заводи, інші чекають свого часу.

— Враховуючи те, що наша дослідницька база, порівняно зі зарубіжною, значно програє, використовуємо зв'язки із закордонними колегами з провідних інститутів Європи й Америки, — говорить Михайло Миколайович. — Це дає нам можливість проводити у них свої наукові дослідження. Наші студенти їздять на виробничі практики на рафінерії в Плоцьку і Гданську (Польща). Наші магістри виконують свої магістерські роботи у Гданській та Варшавській політехніках на базі нафтопереробних заводів. Аналогічно співпрацюємо з Краківським інститутом технології нафти, де також проводимо свої наукові дослідження. В цьому інституті є сертифікована лабораторія європейського зразка, тому цілий ряд необхідних показників робимо у них. Приємно, що наші студенти мають високий рівень підготовки і їх залюбки взяли б на роботу працедавці польських нафтопереробних заводів. Багато необхідних досліджень, які дають можливість на належному рівні

Світлина Катерини Гречин

Аспіранти Володимир Гунька та Юрій Присяжний досліджують процес знесірчування вугілля

підтримувати наші дисертаційні роботи кандидатів і докторів наук, проводимо й у філіялі Варшавської політехніки, що у Плоцьку.

У сферу наукових досліджень залучають не лише маститих науковців, а й студентів третього курсу, передають їм свої примножені часом і практикою знання. Скажімо, студенти спеціальності „Хімічна технологія палив та вуглецевих матеріалів“ вивчають не лише „ази“ перероблення нафти і природного газу, а й усіх вуглецевих матеріалів. Вони безпосередньо знайомляться з таким науковим напрямом як окисаційне знесірчування рідких та твердих палив, який очолює доцент Сергій Пиш'єв. З цього наукового напрямку вже захищено дві дисертації, двоє аспірантів готуються до захисту. Знесірчування вугілля дуже актуальне для України: наше вугілля має високий вміст сірки (понад три відсотки, допустима норма — близько одного відсотка). Розроблену в Політехніці технологію сміливо можна впроваджувати у виробництво. Була б лишень добра воля наших державників, щоб будувати на ТЕС додаткові установки попереднього знесірчування вугілля. Це дозволило б їм, окрім інших вигод, не забруднювати довкілля. На жаль, реалії такі, що заводам краще заплатити великі штрафи за забруднене довкілля, ніж побудувати подібні установки.

— Нашою технологією зацікавилися також й заводи металургійної промисловості, що виробляють кокс, — додає Михайло Братичак. — Для того, щоб виготовити високоякісний кокс, треба мати вугілля з невеликим вмістом сірки. Як сьогодні це вирішується? Добувають наше високосірчисте вугілля, купують в Росії вугілля з меншим вмістом сірки, змішують їх і таким чином зменшують вміст загальної сірки, отримуючи кокс, який іде на виробництво чавуну. В групі науковців, якими керує Сергій Пиш'єв, проводять дослідження, що дозволяють зменшити вміст сірки в нафтових фракціях. Вже проведено роботи зі знесірчування газу і дизельного палива. Наша технологія не дає можливості довести сірку до рівня європейських стандартів, але її успішно можна використовувати для очищення тих фракцій, які містять менший вміст сірки. Ця технологія також оригінальна, адже отримані продукти можна використати не тільки як паливо, а й як охолоджуючі рідини та інші продукти, необхідні для промисловості.

Найбільший доробок кафедри — створені під керівництвом доцента Петра Топільницького деемульгатори. Вони значно дешевші, ніж європейські, а ефект мають такий же. Сьогодні більшість нафтопереробних заводів України користуються ними, адже це дає можливість переробляти нафту з меншими економічними затратами.

Ще одна оригінальна технологія, яку розробив професор Леонід Квітковський, — спиртово-бензинові суміші. Для України це питання також актуальне і необхідне, адже наша держава багата на сировину для виробництва спирту, зокрема на відходи цукрового виробництва. З одного боку, це дало б поштовх для того, щоб працювали на повну потужність спиртові заводи, з другого — значно зменшило б кількість постачання нафти для виробництва палив.

Маємо на кафедрі хімічної технології переробки нафти і газу Львівської політехніки зокрема, й в Україні загалом багато розробок, які могли б принести державі значні дивіденди, проте вона чомусь їх вперто не помічає...

Катерина ГРЕЧИН

in memoriam

10 жовтня виповнилося 100 років від дня народження одного з визначних науковців України, доктора технічних наук, професора Михайла Комарова, який понад 40 років своєї творчої і наукової діяльності присвятив Львівській політехніці

Видатний вчений у галузі динаміки машин

Михайло Комаров народився у с. Сахтиш Івановської області (Російська Федерація). Його життя багате здобутками, насичене творчою та адміністративно-організаційною роботою. Розпочавши трудову діяльність у 1926 році, він працював до останніх хвилин свого життя. Його життєвий шлях почався з роботи слюсарем, а в 1933 р., після закінчення Ярославського технікуму, він вступив до Московського механіко-машинобудівного інституту (тепер Вищий технічний університет ім. М. Баумана). Паралельно з навчанням працював конструктором в управлінні будівництва Палацу Рад (Москва). Тому тема його дипломного проекту була пов'язана саме з цією роботою. Більше 10 років вченого пов'язано з цим вищим навчальним закладом, де він пройшов шлях від студента до заступника декана факультету. У 1944 р., без відриву від виробництва, закінчив аспірантуру та захистив кандидатську дисертацію.

Від червня 1945 р. і до останніх хвилин життя доля М. Комарова була пов'язана зі Львовом, куди його скерували на роботу в ЛПІ. У 1946 р. йому присвоєно вчене звання доцента, і він два роки очолював механічний факультет. У 1947 р. став завідувачем кафедри деталей машин, яку в 1951 р. під керівництвом М. Комарова було об'єднано з кафедрою теорії механізмів та машин. У 1952 р. захистив докторську дисертацію, а через рік його затвердили професором.

У 1954 р. внаслідок поділу знову створено дві кафедри: деталей машин

і теорії механізмів, машин та підйомно-транспортних машин, завідувачем якої до 1987 р. був М. Комаров. Одночасно зі завідуванням кафедрою професор М. Комаров до 1962 р. був деканом механічного факультету.

З розвитком Львівського політехнічного інституту зростає кількість студентів. У 1962 р. механічний факультет розділили на механіко-машинобудівний і механіко-технологічний факультети. Деканом новоствореного механіко-машинобудівного факультету став професор М. Комаров.

У 1964 р. на кафедрі теорії механізмів, машин та підйомно-транспортних машин під керівництвом М. Комарова відкрито нову спеціальність — динаміка і міцність машин. Кафедра стала випусковою і профілюючою і за період 1969 — 1976 рр. випустила 185 інженерів-дослідників, багато з яких успішно працюють в Україні і за її межами на різних інженерних і наукових посадах.

Під час роботи у Львівській політехніці розкрився творчий талант М. Комарова як визначного вченого, організатора науки, педа-

гога і яскравої особистості. Напрямок його науково-дослідної діяльності — динаміка приводних пристроїв машин, за яким була створена і плідно працювала наукова школа. Під науковим керівництвом професора М. Комарова за 34 роки на кафедрі, котру він очолював, виконано понад 40 кандидатських, 9 докторських дисертацій, опубліковано понад 100 наукових праць, серед яких статті, монографії, підручники та навчальні посібники. Ці роботи добре відомі як в Україні, так і за кордоном.

Наукові дослідження професора М. Комарова поєднувалися з навчальною і педагогічною діяльністю. З великим піднесенням і майстерністю він читав, а студенти, аспіранти та молоді викладачі з захопленням слухали лекції з таких дисциплін, як „Деталі машин“, „Підйомно-транспортні машини“, „Теорія механізмів і машин“, „Динаміка машин та інженерних споруд“, „Основи наукових досліджень“ та ін. У різні роки на запрошення колег виїздив для читання лекцій до Польщі та Німеччини.

У науковій школі професора Комарова сформувалися науковці, які в наступні періоди стали докторами наук, серед них: Р. Сілін (понад 30 років був ректором Хмельницького технічного університету), М. Воробйов (професор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу), О. Долотов (завідувач кафедри, проректор Братського технічного університету, Красноярський край РФ) та ін.

Серед вихованців школи професора є відомі особи, які тривалий час працювали на керівних посадах Львівської політехніки та підприємствах Львівщини: С. Калінін (від 1968 до 1992 рр. — завідувач кафедри деталей машин, проректор з наукової роботи Львівської політехніки), Р. Курендаш (декан вечірнього факультету в 1953 — 1971 рр., завідувач кафедри приладів точної механіки“ в 1965 — 1976 рр.), В. Віннік (декан загальнотехнічного та заочного факультетів у 1976 — 2001 рр.), А. Володько (директор ГКСБ заводу „Автонавантажувач“), Я. Рось (головний конструктор цього ж ГКСБ) та багато інших. Значна когорта вихованців наукової школи професора Комарова і сьогодні плідно працює у Львівській політехніці.

Учні і вихованці Михайла Степановича з вдячністю згадують про свого вчителя і наставника, як людину багатогранного таланту, шляхетної інтелігентності, з глибоким і тонким почуттям гумору. Його науковий доробок не втрачає актуальності і в наш час. Професор Комаров залишається у пам'яті колишніх студентів, аспірантів та викладачів визначним науковцем і організатором навчально-виховного процесу.

Ігор КУЗЬО,
завідувач кафедри
механіки та автоматизації
машинобудування
Львівської політехніки,
професор;

Володимир ПАВЛИЩЕ,
завідувач кафедри
деталей машин Львівської
політехніки, професор

гарячі питання

Плюси і мінуси платних послуг

Світлина Наталії Павлишин

12 жовтня у Львівській політехніці відбулася прес-конференція на тему „Платні послуги в державних вишах: факти і домисли“. Свої думки щодо цих питань висловили голова Ради ректорів Львівщини, ректор Політехніки Юрій Бобало, проректори Володимир Павлиш, Анатолій Загородній, Богдан Моркляник, Дмитро Федасюк, а також голова Колегії та профкому студентів і аспірантів Львівської політехніки Богдан Поліщук.

Ректор сказав, що напередодні Президент України Віктор Янукович порадив Прем'єр-міністрові Миколі Азарову переглянути зміст постанови, щоб вона не ущемляла право студентів

на безплатну освіту в державних вишах. У світлі цих рекомендацій на прес-конференції в Політехніці намагалися з'ясувати, кому більше потрібні платні послуги: вишам чи самим студентам. На думку ректора Львівської політехніки, у постанові про платні послуги є багато раціонального і корисного для студентів. Він, зокрема, сказав:

— Студенти, які з тих чи інших причин не встигають у навчанні, лише мали б користь з таких послуг. Адже, якщо під час сесії хтось отримує більше, як дві заборгованості, його відраховують. А платні послуги за повторне вивчення дисципліни дали б можливість продовжити навчання

в університеті. Перейшовши на наступний курс, студент паралельно з основними дисциплінами вивчав би ті предмети, які не склав минулої сесії. Те саме стосується і відпрацювання лабораторних робіт.

Підтримав ректора і Володимир Павлиш, який запропонував поглянути на ці питання з точки зору відповідальності студентів за своє навчання. На його думку, добре було б розробити механізм, за яким держава кредитувала б навчання студентів. І ті, котрі не виконують зобов'язань перед державою, повертали б укладені у своє навчання кошти. Це дисциплінувало б молодь.

Трохи іншу точку зору щодо платних послуг висловив представник студентства Богдан Поліщук. На його думку, такі нововведення треба було запропонувати до обговорення на спільних засіданнях адміністрацій вишів та представників студентства. Це дозволило б уникнути непорозумінь і віднайти золоту середину, прийнятну як для вищої школи, так і для студентства.

Представники адміністрації Львівської політехніки відповіли на запитання журналістів.

Наталія ПАВЛИШИН

всеукраїнський суспільний форум

„Довіра, відповідальність, філантропія“

→ Закінчення. Початок на 4 с.

Про роль довіри й відповідальності у суспільній практиці говорили і на круглих столах („Діяльність філантропічних організацій в Україні“, „Соціальне волонтерство“ та ін.). На одному з них Посол Канади в Україні Даніель Карон розповів про волонтерство у своїй країні, про „вміння відкривати не тільки свій гаманець, а й свою душу“, а також про підтримку України канадцами (насамперед канадськими українцями, які після 1991-го створили чимало фондів для фінансування освітніх, мистецьких, медичних та ін. програм у нашій державі). Актуальною видається й думка учасників ЄСТ про те, що для розвитку філантропічних ініціатив в Україні важливо створити відповідну законодавчу базу. А от Апостольський нунцій в Україні архієпископ Іван Юркович розповів про особливу глобальну благодійницьку місію Церкви: не лише матеріально допомагати тим, хто потребує, а й усіляко сприяти становленню миру й безпеки у світі.

У рамках ЄСТ Музей Миру / Бібліотека Миру, Євангелістська Церква (Німеччина) організували виставку-семинар „Забутий світ“. Йшлося про осмислення минулого. Власне, на це спрямовано виставку Бібліотеки Миру / Музею Миру, яка розповідає про передвоєнне життя євреїв у Європі, про варшавське гетто й поетесу Розу Ауслендер (експозицію можна оглянути в головному корпусі Політехніки). Також презентували

Світлина Ірини Шутки

тували проекти „Територія терору“ і „Україна активна-2010: загоєння минулого“. Знати історію, виробити своє ставлення до неї особливо важливо для молоді, наголошували присутні.

Як зазначила голова Секретаріату ЄСТ Ірина Кітура, для молодих людей цікавим був і „День довіри“ (9 жовтня): спільна молитва, знайомство зі соціальною діяльністю організацій, спільнот, громад, виставка-ярмарок соціальних організацій тощо.

Ірина ШУТКА

християнські свята та народні традиції

„Покрий нас чесним Твоїм Покровом“

14 жовтня християни відзначають свято Покрови Пресвятої Богородиці, яке свідчить про безмірну любов Матері Божої до своїх дітей і запрошує усіх увійти без вагань у тень її покрову, в якому є безпечний захист і пристань спасіння.

Причиною появи цього празника було видіння св. Андрія Юродивого. Коли столиця Візантії перебувала у виснажливій облозі арабів, побожний народ зібрався у храмі Пресвятої Богородиці на Влахернах, де зберігалась її риза, на нічні моління за порятунок міста. Після довгих молитов св. Андрій Юродивий побачив, як від вхідних церковних дверей у великому сяйві і при співі хору святих йде Пресвята Діва у супроводі св. Івана Предтечі та св. Івана Богослова. Мати Божа підійшла до престолу, клякла і довго молилася зі сльозами на очах за людей і місто. Тоді зняла зі своєї голови хустку-

покров і широко простерла над народом у храмі, після чого видіння зникло. Після цього видава вороги відступили і місто було врятоване.

Український народ від давніх князів, козацького війська до Січових Стрільців і вояків УПА завжди обирав Пречисту Діву за свою Покровительку. Князь Ярослав Мудрий після перемоги над печенігами у 1036 р. побудував Софійський собор і храм Благовіщення на Золотих Воротах, в якому в 1037 р. офіційно проголошує Пресвяту Богородицю Заступницею і Покровителькою нашого народу. А запорізькі козаки на Січі збудували церкву Покрови Пресвятої Богородиці, в якій помістили ікону Покрови з таким написом: „Молим, покрий нас чесним Твоїм Покровом і ізбави нас от всякого зла“. Українська Повстанська Армія проголосила свято Покрови своїм офіційним святом.

гості політехніки

Йти на місцеві вибори і боротися за Конституцію

До цього закликає доктор економічних наук, президент Центру ринкових реформ Володимир Лановий, який зустрівся зі студентами та викладачами Львівської політехніки.

Бесіда стосувалася проблем і перспектив економічного становища України та можливих шляхів виходу з кризи. Свого часу Володимир Лановий був віце-прем'єр-міністром, міністром економіки України, отож, добре знає про проблематику української економіки. На думку доктора економічних наук, сьогодні в нашій державі збудовано олігархічний капіталізм, в якому неможлива досконала конкуренція, модернізація, науково-технічний інноваційний розвиток, неможливо технологічно оновлювати виробництво, знижувати його витрати і ставати конкурентоспроможною країною. А вихід з кризи — це завжди вихід з новими продуктами, створення нових ринків. І цього, на жаль, ми не маємо.

Коли внаслідок стрімкої девальвації, знецінення заощаджень, фінансів підприємств, падіння рівня доходів зруйнували внутрішній попит в Україні, то люди, які контролювали державні підприємства,

Світлина Юліни Мартин

добре заробили на реекспортах різних енергоносіїв, продукції, накопичили капітал і почали реалізовувати його через корупційні схеми, купівлю знецінених підприємств. Так виникли олігархи, які керують непомірно великими галузями чи цілими регіонами країни і вже контролюють політику, уряд, Національний банк. Володимир Лановий також наголосив на пріоритетах сучасної державної політики, що негативно позначається на багатьох сферах, і на економіці також.

А що ж можемо зробити ми? На думку знаного економіста, передовсім треба йти на місцеві вибори, думати, кого і що обираємо та боротися за Конституцію, аби до неї не вносили змін, котрі шкодитимуть розвиткові держави.

Ірина МАРТИН

наш календар

- 14 жовтня** — Покрова Пресвятої Богородиці.
- 17 жовтня** — Міжнародний день боротьби з бідністю.
- 17 жовтня** — День працівників харчової промисловості.

Пам'ятні дати

- 14.10.1942** — створення Української Повстанської Армії (УПА).
- 15.10.1895** — народився Володимир Гжицький, український письменник.
- 15.10.1959** — у Мюнхені від рук агента КГБ загинув Провідник ОУН Степан Бандера.
- 16.10.1596** — початок Берестейського собору, який проголосив унію (союз) Православної Церкви в Україні з Римським папським престолом.
- 16.10.1903** — помер Михайло Обачний (Косач), український письменник і перекладач, брат Лесі Українки.
- 16.10.1936** — помер Тимотей Бордулак, український письменник.
- 16.10.1987** — у Львові створили Товариство Лева.
- 17.10.1831** — Майкл Фарадей відкрив явище електромагнітної індукції.
- 17.10.1887** — помер Густав-Роберт Кірхгоф, німецький фізик.
- 17.10.1936** — народився Іван Драч, український поет і громадський діяч.
- 17.10.1990** — на Майдані Незалежності в Києві закінчилося голодування студентів, які домоглися від Верховної Ради УРСР ухвалення постанови про виконання своїх вимог.
- 18.10.1918** — створили Українську Національну Раду у Львові.
- 18.10.1945** — заснували Ужгородський університет.
- 18.10.1990** — український національний прапор замайорів над Львівською політехнікою.
- 18.10.1845** — народився Юліан Медведський, славетний український науковець, якого тричі обирали ректором Львівської політехніки.
- 19.10.1648** — облога Львова козацькими військами під проводом Максима Кривоноса.
- 19.10.1848** — відбувся з'їзд „руських учених“ у Львові.
- 19.10.1854** — народився Сергій Васильківський, відомий український живописець.
- 19.10.1937** — помер Ернест Резерфорд, англійський фізик, один із творців ядерної фізики, лавреат Нобелівської премії.
- 20.10.1814** — народився Яків Головацький, український поет і вчений, член „Руської трійці“.

сьогодні це вже історія

18 жовтня минає 20 років від дня, коли над головним корпусом Львівської політехніки замайорів синьо-жовтий український прапор

Синьо-жовтий прапор над Політехнікою

Жовтень 1990 року для України став знаковим. Студентська Революція на граніті змінила русло української історії, зруйнувавши страх перед комуністичною системою. На хвилі піднесення національно свідомої молоді та представники інтелігенції почали творення незалежної держави. 18 жовтня, коли студентська акція успішно закінчилася, політехніки, піднявши український прапор над головним корпусом, зробили ще один крок до здобуття державності.

— Я дуже добре пам'ятаю той день. Надзвичайний трепіт і хвилювання переполювали нас, коли ми перед входом до головного корпусу, розгорнули український прапор, — розповідає активна учасниця цієї події, голова товариства „Просвіта“ Львівської полі-

техніки, професор кафедри фотограмметрії та геоінформатики Інституту геодезії Христина Бурштинська. — На подвір'ї Політехніки і за його межами аж до трамвайної колії стояла маса людей, які ніби чуда очікували цієї урочистої миті.

Хоча зі сторони парткому компартії, який у той час ще діяв у Політехніці, були спроби перешкодити підняти національний прапор.

— Хтось заховав ключ від горіща, — пригадує Христина Василівна, — і нам довелося пробиратися через астрономічну обсерваторію.

Та, незважаючи на всі перешкоди, над Політехнікою таки замайорів український стяг.

З нагоди 20-ї річниці цієї події Товариство „Просвіта“ Львівської по-

літехніки звернулося з пропозицією підняти цього дня Державний прапор України на всіх корпусах університету.

Наталія ПАВЛИШИН

на рідних теренах

Бережемо пам'ять про своїх предків

Нещодавно члени Суспільно-культурного товариства „Надсяння“ побували в Хотинці і Волі Заліській. Цього разу українців зі Львова і Польщі разом зібрала ще одна важлива подія — посвячення пам'ятника трагічно загиблим за волю України мешканцям Заліської Волі.

Спочатку прочани побували на Літургії у церкві Воздвиження Чесного Хреста в Хотинці, яку відправив парох села Богдан Степан. Літургію було присвячено борцям ОУН-УПА, котрі полягли у нерівній боротьбі за волю України, і колишнім мешканцям Заліської Волі, що спочивають на місцевому українському кладовищі. Підкріпившись прочани рушили у напрямку Заліської Волі до старого українського цвинтаря, що загубився за селом у сосновому лісі.

На гарному гранітному пам'ятнику земляки встановили мармурову таблицю, присвячену полеглим в обороні рідної землі. Там символічно згадано кількість мешканців села — 153 особи, серед яких воїни ОУН-УПА і цивільне населення, що загинули в різних місцях у 1941 — 1950 роках. Навколо пам'ятника — упорядковано, почищено від підліску територію цвинтаря, скошено траву.

Після панахиди о. Богдан Степан посвятив пам'ятник. Він попросив присутніх не лише самим зберегти

Виступас Володимир Середя — великий подвижник відновлення пам'яті про вояків ОУН — УПА і мешканців колишніх українських сіл Закароння

пам'ять про своїх предків і рідні села, а й передати любов до рідного краю своїм дітям і внукам.

Перед присутніми виступив голова товариства „Надсяння“ Володимир Середя. Він зазначив, що упорядкування території цвинтаря розпочалося ще у 1996 році.

— Великими зусиллями вдалося внести цей цвинтар до офіційного українсько-польського протоколу, —

сказав головний надсянець. — Однак кожен крок дається дуже тяжко, хоча з доброї волі гмінної влади, сільського віта було погоджено всі документи, складено проєкт і за ним почалися роботи. На жаль, українська влада з різних причин не спромоглася оплатити роботу. А для нинішньої влади подібні цвинтарі — чужі, тож із цієї статті витрат кошти взагалі знято. Сьогодні ж, віддаючи шану всім цим похованим, ми своєю присутністю декларуємо, що Заліська Воля не забута.

На панахиду зі Седлиськ, що біля Гіжицька, приїхав і автор книжки „Заліська Воля: люди і доля“ Іван Павлик. Він разом з Іваном Клиском з Кенштина зрубували на цвинтарі дерева і кущі. Іван Павлик й надалі опікується цим цвинтаром, оскільки у Заліській Волі жило не одне покоління його предків, що залишило помітний слід в історії України і віддало своє життя за її волю. Коли дивився на очищений цвинтар і на той чималий обсяг виконаної роботи на ньому, дивуєшся, як стало сили й потуги цьому уже далеко не молодому чоловікові двигнути таку велику справу. Віриться, що життя подарує йому ще чимало років і дасть змогу здійснити задумане як у видавничій справі, так і в остаточному упорядкуванні цвинтаря.

Катерина ГРЕЧИН

проща

Добре було б, якби ГУЛАГівська історія стала своєрідним щепленням проти тиранії, якби вона навчила нас розпізнавати загрозу тоталітаризму ще в зародку, коли не пізно її зупинити

Українці повернулися зі Соловків

До України веземо пам'ять

В усіх акціях Днів пам'яті на Соловках беруть участь делегації з Росії, Німеччини, Ізраїлю. На підсумковому засіданні круглого столу представники товариств „Меморіал“ різних країн поділились досвідом відновлення національної пам'яті, вшановування жертв спільної трагедії (зокрема, цього року вперше у Днях пам'яті взяли участь представники Німеччини — відділення Товариства „Меморіал“ Берліна та Мюнхена (до слова, українську делегацію зацікавив і нинішній досвід Німеччини, котра досі долає наслідки поділу країни на східну й західну).

На всіх пам'ятних місцях відбуваються панахиди, запалюємо свічки. Тільки на моторошній вершині Секірки — найвищій точці Соловків, де пороззявлялись огороджені ями страшних поховань (дослідники розкопали лише дві, де скелети лежали в характерній позі з руками, заведеними назад, черепи прострілені, решту вирішили не тривожити...), все ніяк не відновиться позитивна аура. В кількох метрах від діючої церкви відкривається дивовижний краєвид, але на душі щось муляє...

Четвертий ранок на Соловках ми нає знову на катері „Александр Ша-

балін“. Того дня враження переживають мовчки. Кожен тільки впевнений, що поїхав не даремно.

— До поїздки я дуже загально знав про репресованих і загиблих на Соловках, а про розстріляних у Сандармосі не знав узагалі, — каже Віталій Бабенко, головний спеціаліст секретаріату Комітету ВР з питань культури та духовності, викладач. — Враження від поїздки дво-яке: з одного боку, вразила масовість репресій того часу, водночас було цікаво подивитися, що таке Соловки (у дитинстві я жив під Мурманськом).

Ірина Школик, консультант Комітету ВР з питань культури та духовності додає:

— Члени Товариства „Меморіал“ вважають, що кожен з нас повинен хоч раз відвідати Соловки, де загинуло стільки співвітчизників. Я теж хотіла на власні очі побачити місця масової загибелі та катувань українців. Нашу трагічну історію слід пам'ятати, водночас не відгороджуватися від усіх постраждалих, адже це спільна трагедія. Усе побачене та почуте брало мене за душу.

Прощання зі Соловками сумне: думки роються довкола трагічних подій, накладається ще легка ностальгія за цим дещо відірваним від світу островом. А ще бере жаль, що світ не засудив комунізм так твердо, як фашизм (див. Енн Еткомб. Історія ГУЛАГу — Пулітцерівська премія 2004 р.).

Постсоловецькі рефлексії

Походження назви Соловки доволі поетичне — слово подібне за звучанням до слов'їв, екскурсоводи пов'язують його з англійським „soul“ — душа. Та й унікальна природа надається до перетворення архіпелагу на туристичний край. Але чомусь не довелося досі зустріти жодної людини, в якій слово „Соловки“ асоціювалося б із чимось позитивним і світлим.

Добре було б, якби ГУЛАГівська історія стала своєрідним щепленням проти тиранії, якби вона навчила нас

Походження соловецьких лабіринтів — загадка для вчених

розпізнавати загрозу тоталітаризму ще в зародку, коли не пізно проти неї боротися.

Наприклад, уже цитований Віталій Юрченко („Пекло на землі“, Київ, ДП „Видавничий дім „Персонал“, 2009) ще в 1931 році писав: „На що зійде село, коли селянин перестав дбати, нагороджувати добро, використовувати можливості й дари щедрої матері-землі? ... коштуватиме це селянству дорого. Цей деморалізаційний зазубень, цей смертельний черв'як загніздиться в психіці селянина, споконвічного трударя, і витвориться з нього ледар, маніяк, духовно порожня істота, без життєвої мети, без замилювання до праці, без інстинкту громадського обов'язку“; „Коли більшовики почуватимуть силу — наплювати їм тоді на всякі міжнародні права й норми, на найсвятіші умови і трактати“.

І досі ми чуємо відгомін тих „геніальних“ задумів чекістів: бур'янами заростають поля, цілі села спиваються, багато людей досі зневажають інтелігенцію, адже вона не виготовляє „матеріальні блага“, серед люмпену несподівану симпатію викликають колишні в'язні, окремими галузями керують нефахівці (у 30-х „на замовлення“ масово заарештовували інженерів, певних спеціалістів)... Але чи виробився у нас імунітет?

P.S. Дякую доцентіві Тетяні Крушельницькій — людині, чий авторитет став моєю перепусткою до складу делегації.

Тетяна ПАСОВИЧ,

Львів — Київ — Петрозаводськ — Соловки — Львів

Світлина Тетяни Пасович

Член Національної спілки кобзарів Тарас Силенко співає під акомпанемент старосвітської бандури

Єдність поколінь

Студенти нинішні — студентам дев'яностих

Світлина Наталії Павлишин

Представники Студентського братства Львівської політехніки та Студентського братства Львівщини на площі біля пам'ятника Шевченкові реконструювали події Студентської революції на граніті.

Розіпнуті намети, розкладені розкладачки з валянками та ковдрами, білі стрічки, як символ голодування, транспаранти з вимогами, які були головними у 1990 році — все це допомогло відтворити дух двадцятирічної давности.

Відкрила акцію Народна хорова капела „Гаудеамус“ Львівської політехніки урочистим виконанням славеня „Ще не вмерла Україна“. У виконанні хористів прозвучали також українські народні пісні та молитви.

У рамках святкування відбулася виставка світлин, які дали можливість

молодому поколінню ознайомитися з тогочасними подіями, а учасникам голодування ще раз пригадати настрої Революції на граніті.

Продовжили свято львівські барди, студентські колективи та молоді гурти. З усіма зацікавленими своїми спогадами поділилися учасники голодування. А коли стемніло, всі мали можливість переглянути слайди з архівів Студентського братства та подивитися фільм „Нескорений“.

Тривало святкування і наступного дня, 10 жовтня. А розпочалося воно Службою Божою, яку відслужив голова Центру студентського капеланства отець Богдан Грушевський біля пам'ятника Тарасові Шевченкові. Після спільної молитви, захід продовжили концертні виступи.

пам'ятка-пересторога

Меморіал замордованих українців

На Янівському кладовищі у Львові 10 жовтня відкрили Меморіальний комплекс жертвам, замордованим у червні 1941 року у львівських тюрмах. На місці Меморіалу, за свідченнями істориків, поховано близько півтора тисячі жертв терору НКВС.

Під час відкриття священнослужителі відправили скорботну панахиду та освятили Меморіал. Представники МГО „Спадщина“ та „Спілка української молоді“ поклали квіти до Меморіалу.

Меморіал складається з трьох частин: вхідний портал з написом „Твоє життя — моя смерть“, центральна

частина, де розташовані хрести мучеництва, та дзвін пам'яті.

Цей Меморіал важливий передусім тим, що львівська громада врешті домоглася спорудження більш величавої пам'ятки на честь закатованих українців, більшість з яких так і не були опізнані. Також ця пам'ятка є пересторогою всім, хто ще й досі не розуміє, чим закінчується втрата власної держави. Важливим Меморіал є і для світової громадськості — як свідчення пережитого українським народом.

Сторінку підготувала
Наталія ПАВЛИШИН

коротко

У Львові до 68-ї річниці створення Української Повстанської Армії (УПА) відбувся традиційний марш „Слави Української Повстанської Армії“. Марш проходив від пл. Митної через пл. Галицьку по проспекту Свободи до міської Ратуші із зупинкою біля „Криївки“ на „Повстанську кашу“. Участь у марші взяли учасники національно-визвольних змагань, громадських організацій, члени клубів військово-історичних реконструкцій, одягнених та споряджених у військовій однострої періоду боротьби УПА. А в парку „Горіховий гай“ відбулося театралізоване дійство „Повстанці з минулого“ — відтворення бою між відділом УПА та підрозділом НКВС.

Попереджувальна акція „Займіться ділом, а не язиком“ (в Києві, Львові, Харкові та Чернігові) проти ухвалення нового закону про мови в Україні, який, фактично, дозволяє двомовність, змусила ініціаторів законопроекту відкласти його розгляд. Їх скликали ГО „Простір свободи“, „Відсіч“ та „Новий громадянин“. Письменники та громадські діячі заявили, що цей документ не має нічого спільного із захистом мов нацменшин та Європейською хартією регіональних мов, а спрямований лише на домінування російської мови в Україні.

12 жовтня студенти вийшли на Всеукраїнську акцію протесту проти комерціалізації освіти. Вони вимагали відмінити постанову Кабінету Міністрів України № 796, яка дозволяє вишам вводити платні послуги. Акції відбулися у 13 містах України. Демонстрації відбулися без участі жодних політичних партій, наголошують організатори.

За прогнозами медиків, на жовтень-листопад припаде сезонний сплеск активності вірусу грипу. Загалом цьогорічний показник захворюваності не перевищить результатів минулого року. Абсолютно точно передбачити як поводитиметься грип, неможливо. Тому треба ефективно боротися з хворобою, щойно вона виявить перші ознаки.

За матеріалами інформагентств

актуально

Велосипедисти за чистий Львів

→ Закінчення. Початок на 2 с.

Розповідає Тарас Назарук:

— Найперший і чи не найважливіший напрямок нашої роботи — розробка документації і нормативне затвердження концепції велоінфраструктури у Львові. У червні ЛМР затвердила Концепцію розвитку велоруку й облаштування велоінфраструктури в нашому місті. Важливим є прийняття змін у Правила дорожнього руху; це питання саме вирішується на загальнодержавному рівні.

Ще одним пріоритетом є робота з громадою Львова: важливо показати, що таке велокомунікація, наскільки позитивно вона може вплинути на вирішення проблем міста. Варто зазначити, що пітримку громади ми маємо. Як свідчить опитування, проведене у листопаді 2007 року, 81% львів'ян підтримують ідею створення велодоріжок; більшість респондентів вважає, що велоінфраструктура зробить Львів привабливішим для туристів і допоможе вирішити транспортні проблеми міста. На запитання, чи готові львів'яни пересісти на велосипед, 40% опитаних дали ствердну відповідь, а серед головних перешкод для цього назвали відсутність велодоріжок, велопаркінгів, а також брак велокультури й коштів на придбання велосипедів.

— Розкажіть про акції, які ви проводите...

— Акції для нас є способом привернути увагу громадян і водночас зважити на дії чи заяви представників влади. Наприклад, свого часу мер Львова Андрій Садовий сказав, що в рамках реконструкції вулиць Стрийської і Кульпарківської облаштують велодоріжки, але після здачі цих вулиць в експлуатацію жодних доріжок там не виявилось.

А начальник управління архітектури ЛМР Юрій Криворучко порадив велосипедистам самим намалювати велодоріжки — ми й намалювали.

У рамках Європейського тижня мобільності (16 — 22 вересня) ми провели своєрідні „перегони“ між велосипедом, громадським транспортом і автомобілем: змодельювали ситуацію, коли вранці людина їде до центру, на роботу чи навчання. Наймобільнішим виявився велосипед. Ці перегони допомогло організувати німецьке Товариство технічного співробітництва (GTZ), яке зараз досліджує транспортні проблеми нашого міста і співпрацює з ЛМР.

— Як реагує на ваші акції влада?

— З'явилася публічна заява про те, що Львів ухвалив концепцію розвитку

велоінфраструктури, за якою розроблятимуть плани реконструкції доріг з урахуванням велокомунікацій. А недавно в ЛМР створено робочу групу щодо облаштування велоінфраструктури. Наразі важко сказати, наскільки дієво вона працюватиме. Серед її планів — створення велодоріжок від парку „Знесіння“ до Брюхович, Винник і Франківського району, вивчення спільно з GTZ можливостей створення у Львові пунктів велопрокату (хоч прокат без інфраструктури — це теж не зовсім логічно). Дещо насторожує й те, що не обумовлено часові рамки реалізації цих проектів.

— Розкажи, будь ласка, про „Концепцію велоінфраструктури м. Львова та методичні засади її впровадження“?

— Восени 2007 року міський голова дав доручення щодо підготовки цільової програми розвитку велосипедної

інфраструктури у Львові. Тоді Ко н ц е п ц і ю розробив Клуб

велотуристів друзів природи „Рух“ (Львів), керівником розробки був президент Клубу Анатолій Яремчишин. Концепція два роки припадала пилом у кабінетах міськради, аж у лютому цього року ряд молодіжних організацій „нагадав“ про неї, підтримавши звернення до міського голови Львова. Одна з депутатських комісій зацікавилася цим питанням. Так, зокрема депутат ЛМР Анатолій Забарилло підготував ухвалу, за яку проголосували 65 депутатів.

— Що передбачає ця Концепція?

— У ній на основі закордонного досвіду обґрунтовано можливості й необхідність розвитку у Львові велоінфраструктури (крім велодоріжок і паркінгів, це дорожні розмітка і знаки, з'їзди з тротуарів, перила й поручні на перехрестях, освітлення велошляхів, світлофори, інформаційні вказівники й карти); аргументовано, як велотранспорт допоможе вирішити різні проблеми міста.

— Які саме?

— По-перше, екологічні. Створення велоінфраструктури покращило б екологічну ситуацію, адже зменшилась би кількість транспорту, відтак — викиди в атмосферу, загазованість, шум. Також стало б менше заторів, автомобільний рух був би рівномірніший, а це зменшило б руйнування дорожньої мережі, що в перспективі обіцяє скорочення інвестицій в міські дороги. Тобто маємо економічні переваги, економію бюджету. Велотранспорт сприяє й збереженню історичної, культурної (зокрема архітектурної) спадщини, поліпшує туристичну привабливість міста. Велосипед дозволяє зекономити час і гроші, виконує оздоровчу функцію.

— Вузькі дороги в центрі міста, на думку представників влади, — серйозна перешкода для облаштування веломережі...

— У центрі Львова завузько саме тому, що він забитий автомобілями. Концепція передбачає створення велодоріжки навіть у центральній частині міста з урахуванням вузьких вулиць.

Світлина Ірина Шутка

☐ Велостоянка на території Політехніки

Розмовляла Ірина ШУТКА

що послухати?

Музика легенд — гуцульська та ірландська

Ветноклубі Набутків 5 жовтня виступав знаменитий гурт „Темний Патрик“ (Україна — Великобританія). Українка Ева Пурпуровська, крім вокалу, грає на бандурі, лірі, бойрані, а британець Пол Чілтон — на ірландській волінці, губній гармоніці, клавішних. Гурт представляє нове акустичне мистецтво, зберігаючи при цьому невідому любов до історії фолк-музики та традиційних музичних інструментів. Музиканти виконують пісні українською, англійською та ірландською мовами, аж складно іноді повірити, що на сцені лише двоє виконавців.

З'явилась група у 2008 році та вперше виступила на фестивалі „Срібні струни“ біля Черкас. До того Ева з Полом працювали в благодійній організації та допомагали Київській онкологічній дитячій лікарні. На зустрічах з молоддю дівчина співала і грала на бандурі, хлопець їй допомагав грою на фортепіано. Музиканти багато подорожували, збирали український фольклор, у майстра-гуцула Михайла Тафійчука навіть придбали

українську волінку — дуду. У Великобританії незвичний гурт з українською (гуцульською) музикою на кожних гастролях викликав чималий ажіотаж.

Щодо назви гурту, то Темний Патрик — це герой ірландських легенд, якого вважають реальним персонажем. Він мешкав у горах, обробляв картопляне поле, але був таким мудрим, що найвищі судді і королі запрошували його вирішувати свої справи. Гурт вже випустив ліцензійний диск, тож можна насолоджуватися автентичною музикою з карпатських і туманних альпійських гір кожному у себе вдома.

коротко

У межах першого Свята сиру і вина, яке тривало від 8 до 10 жовтня, відбулось і святкування 70-річчя Джона Леннона, засновника та учасника легендарного гурту „Бітлз“. У день ювілею окремі виконавці, а також колективи — „Віртуози Львова“, „Блек Джек“, „Грін Сайленс“ виконали пісні цього композитора, художника, письменника, політичного активіста.

Перший у Західній Україні Парк фортифікаційних споруд у мініатюрі відкрили в підвітті Палацу Потоцьких у Львові. Ідея створити парк таких споруд у мініатюрі біля Палацу Потоцьких виникла ще два роки тому, але втілити частину задуму вдалося лише тепер. На відкритті парку можна було побачити мініатюри із дерева, каменя та граніту. Це були три замки нашого регіону — Високий Замок, Олеський замок та замок в Острозі, чотири церкви та фортифікаційні споруди. У парку має з'явитися більше двадцяти експонатів.

У галереї „Зелена канапа“ 12 жовтня відкрито виставку двох молодих художниць Ольги Кравченко та Ольги Пильник. Кераміст Ольга Пильник і живописець Ольга Кравченко втілили свої художні мрії в арт-об'єкти. Тож назва виставки відповідна — „Провокація мрій“.

12 — 13 жовтня у Львові гастролював Коломийський академічний обласний український драматичний театр ім. І. Озаркевича. На сцені Львівського національного академічного українського драматичного театру ім. М. Заньковецької актори з Коломиї представили дві роботи — містерію „Вій“ Миколи Гоголя та трагедію „Воа constrictor“ Івана Франка.

Оголошено лауреата Нобелівської премії з літератури 2010 року. Ним став перуанський прозаїк, драматург та політик Маріо Варгас Льюс. 74-річний прозаїк прославився романом 1963 року „Місто і пси“ (за радянських часів цей твір був культовим для молоді). Серед інших його відомих романів — „Зелений дім“, „Цуценята“, „Розмова в соборі“.

За матеріалами інформагентств

галерея

Слова Сквороди зазвучали з полотен художника

Світлина Софії Матвіїв

Увівторок, 5 жовтня, в галереї „Дзига“ Василь Бажай представив свій новий мистецький проєкт „Скворода“, що складається з живопису та інсталяції.

Василію Бажаю, голові секції концептуального мистецтва львівської Спільноти художників, 4 жовтня виповнилося шістьдесят. Він вирішив відсвяткувати ювілей так, як і годиться справжньому мистцеві — відкриттям виставки. Багато колег вітало художника, а мистецтвознавець Роман Ганкевич зазначив, що мистецтво

Василія Бажая є вимогливим, надихає до напруженого розгадування загадки, яку ставить автор. Проєкт „Скворода“ покликаний відшукати семантичний код внутрішнього спокою, гармонії та рівноваги, характерний для видатного українського філософа. Василь Бажай показує слова Григорія Сквороди, розглядаючи їх через призму внутрішньої природи людини, справедливо вважаючи, що слово залежить від внутрішнього душевного стану. Концепція виставки з'явилася у художника ще у 1997 році, а зараз нарешті втілилась у такий спосіб.

Сам Василь Бажай, підтверджуючи ідею „сродної праці“, зазначив, що вважає себе щасливим, бо усе життя займався улюбленою справою. У своїй ювілейній експозиції він представляє щастя власної творчості, яке, і на його думку, і на думку великого філософа, полягає в тому, щоб, відкривши у собі справжню здібність до чогось, побудувати на ній своє життя.

Проєкт „Скворода“ відкритий для перегляду до 24 жовтня.

Сторінку підготувала Софія МАТВІЇВ

між читачем і оригіналом

Авторська сторінка Софії Матвіїв

Світова література устами львівських перекладачів

Побалакати із львівськими перекладачами можна було в останній день вересня у книгарні „Є“, що на проспекті Свободи, 7. Саме там п'ять відомих львівських перекладачів зішлись, щоб обговорити ситуацію з перекладною літературою в Україні та поділитися своїми планами та здобутками.

Модератором заходу був ще один перекладач, редактор видавництва „Урбіно“ Анатолій Івченко. Він і познайомив нас з тими, хто робить доступними для українського читача далекі країни.

Наталія Іваничук — відома перекладачка з норвезької, шведської та німецької мов. У її доробку — 40 книг. Останній друкований переклад — „Замок у Піренеях“ почесного гостя минулорічного Форуму видавців Юстейна Гордера. Зараз вона працює над повістю Бйорнстєрне Бйорнсона „Весільний марш“ — готує переклад до 100-річчя письменника.

— У 1986-му повість переклала метр Ольга Сенюк. Я розумію, що ризикую, конкуруючи з таким генієм перекладу, — зізналася пані Наталія. — Але, сподіваюся, вже 26 листопада цю повість надрукують у видавництві „Піраміда“, і її можна буде побачити на полицях у львівських книгарнях.

Мар'яна Прокопович — не менш відома львівська перекладачка. Зараз активно працює над італійсько-українським словником та перекладає Чезаре Павезе.

Божена Антоняк — відома перекладачка не менш відомого Марека Краєвського. На сьогодні вона працює над новим романом польської письменниці Ольги Токарчук, який з'явиться у книгарнях наступного року.

Маріанна Кіановська перекладає винятково поезію. Вона має переклади з 8-ми мов та понад 20 публікацій, але пише найчастіше, як сама зізнається, „для шухляди“. І тільки цього року перекладачка та поетка дебютувала з книжкою „Пташине радіо“ Юліана Тувіма.

Віктор Дмитрук перекладацькою діяльністю займається понад 13 років. Перекладає з англійської та польської мов. У його доробку — 20 книг.

— Мої переклади Збігнева Герберта і Віслави Шимборської були першими в Україні. Та своєю заслугою вважаю переклад „Спокути“ Ієна Мак'юєна, — зізнався Віктор Дмитрук. Наступного року у видавництві „Кальварія“ підготують повість Магдалени Туллі „Сни і камені“, яку він переклав.

Зважаючи на значну кількість перекладачів художньої літератури у Львові (понад 100), з ініціятиви Анатолія Івченка у місті планують створити Асоціацію перекладачів. Анатолій Івченко справедливо зауважив, що ми часто чуємо слова „який гарний письменник“, та читач насправді бачить роботу перекладача. І в цьому особлива заслуга української школи перекладу — надзвичайна увага до оригіналу.

vox populi

Що Ви зараз читаєте?

Мар'яна Любінська, випускниця Інституту комп'ютерних наук та інформаційних технологій Львівської політехніки:

Донедавна багато читала зі сучасної української літератури — Андруховича, Винничука, Роздобудько, Іздрика... Але зробила висновок, що всі пишуть щось схоже, і воно не дуже зачіпає „за живе“. Подобається моментами книжка Іздрика „Лови на Лева“, де він оригінально описує Львів, простота і зрозумілий виклад тексту в Ірен Роздобудько, кумедне трактування чоловіків („Мій чоловік Пінгвін“) в Ірини Львової. Але останньою прочитаною книжкою була „Мальва Ланда“ Винничука, і я переконалася, що краще читати класику, бо морального задоволення сучасна література не принесе, або просто я не знайшла потрібне мені. Зараз читаю англійську книгу „Four Seasons“. Загалом люблю читати щось життєве, наприклад, „Джен Ейр“ Шарлотти Бронте чи твори Оскара Уайльда.

нова книжка

Про жінку і для жінки

Світлина Софії Матвіїв

Поетеса, критик, журналіст та письменниця Людмила Таран на цьогорічному Форумі видавців презентувала свою нову книжку „Артеміда з ланню“ (видавництво „Срібне слово“).

— У мене не було думки про те, що це має бути книжка, пов'язана з Галичиною, — розповіла авторка. — Матеріал почав вибудовуватись якось сам собою. Тут багато жінок, я взагалі зараз часто пишу про жінку, навіть у своїх літературознавчих статтях. Ця книга — спроба зрозуміти жінку нині, бо література переважно є дуже чоловікоцентрична.

Наталка Білоцерківець, присутня на презентації, привітала свою колегу і подругу з виходом у світ її 16-тої книги:

— Для мене стала несподіванкою ця книжка. Мені завжди, ще з часів моєї юності, здавалося, що поет може написати за рік 5-6 добрих віршів, прозаїк — декілька оповідань, але уявити, що за рік можна написати роман, я не можу. Це цікава книга, і правильно підмітив у рецензії Віктор Неборак, вона — про спроможність (чи неспроможність) українських жінок бути щасливими в Україні.

фітнес-центр

Від оздоровчого спорту до релаксу

Першого жовтня у Львові на один спортивно-оздоровчий клуб стало більше. Тренажерні та фітнес-зали, басейни, лазні, масажні кабінети, джакузі — цим львів'ян не дуже здивуєш. Але є дві неповторні фішки, якими не можуть похвалитися інші клуби — зала спідбайку та соляна кімната. Вони разом з перерахованими вище послугами і створюють єдиний комплекс фітнес-центру „FitnessCity“.

Розроблення проекту „FitnessCity“ розпочалося торік. Клуб мав забезпечити комфортні умови для занять фітнесом клієнтам середнього класу. І от з жовтня бажаючі покращити свій фізичний стан та емоції можуть уже приходити

до клубу в зручний для себе час і купувати карточки (ціни коливаються від 250 до 700 грн. на місяць).

Місце розташування клубу (проспект Чорновола, 67Б) вдале з двох причин — недалеко від центру міста та торгового бізнес-центру „ІнтерСіті“. Приміщення двоповерхове. На другому поверсі розташовані: тренажерна зала (понад 90 одиниць „техніки“), бійцівська зала для занять різними видами боротьби, фітнес-зала для занять з аеробіки, пілатесу, каланетики, йоги, всіх видів танцю, дитяча кімната для малюків, чії тато-мама займатимуться оздоровчим спортом. У залі спідбайку, яка теж є на другому поверсі, одинадцять велотренажерів. Крутити педалі на них буде не нудно — гратиме відповідна музика і проєктуватимуться на стіну картини природи. А відпочити і освіжитися можна у фітобарі, випивши фрешу чи іншого корисного напою.

Для більш повного релаксу доведеться спуститися на перший поверх: невеликий спа-басейн (є і для дітей), у якому хлору по-мінімуму, зате є автоматизована фільтрація, джакузі, розраховане на восьмеро осіб, соляна кімната (особливий дизайн і солотвинська сіль — почуваетесь як у справжній печері зі сталактитами), кімната для східного масажу, три (фінська, російська, римська) сауни плюс турецький хамам і ще один басейн з холодною, 18 градусів, водою... Довершити красу можна в косметологічному кабінеті клубу.

Наявність в одному місці повного спектру послуг — особливість „FitnessCity“. Навесні наступного року заплановано відкрити ще два подібних фітнес-центри — у Парку культури ім. Б. Хмельницького та на Сихові.

Наталія ЯЦЕНКО

Світлина Наталі Яценко

добре чи погано?

Перехід на зимовий час і біологічний годинник

Востанню неділю жовтня ми переходимо на зимовий час. Ніби й непогані зміни — спати будемо на годину довше, але, з другого боку, — й закінчувати робочий день пізніше.

Деякі медики вважають, що переведення годинників має негативний вплив на фізичний і на психологічний стан людини. Внаслідок таких часових змін в організмі відбувається короткочасний збій — діасинхроноз, коли внутрішній біологічний час перестає синхронізуватися із зовнішнім часом. На психологічному рівні стан діасинхронозу призводить до підвищеної стомлюваності, зниження працездатності, виникає емоційна нестриманість, дратівливість, порушується сон і навіть настає депресія. Діасинхроноз може вплинути навіть на абсолютно здорових людей.

Побутує також думка, що це призводить не тільки до підвищення захворюваності, але й до загрози зростання кількості дорожньо-транспортних пригод та навіть збільшення кількості спроб суїцидів. Також можуть загостритися хронічні захворювання.

Стан вразливості та підвищеної стомлюваності триває впродовж 10 — 14 днів. Аби легше пережити період адаптації до нового часу, треба передусім зменшити навантаження та більше спати, особливо в перші три дні.

Вперше годинникову стрілку перевели у 1908 році у Великобританії, після чого багато країн наслідували її приклад. Україна (тоді ще в складі СРСР) перейшла на літній час з 1981 року, європейські країни зробили це в 1978 році.

А якої думки про це завідувач поліклінічним відділенням 10-ої міської лікарні Львова Надія Середоха?

— На мою думку, перехід на зимовий час мало впливає на самопочуття людей. Значною мірою спрацьовує самонавіювання. Більше дискомфорту є від переходу на літній час, особливо для людей „сов“, бо тоді доводиться прокидатися на годину раніше. А „зимовий час“ навпаки додає нам зайву годину для сну.

У весняно-осінній період хронічні захворювання завжди загострюються і це не пов'язано з переведенням годинників, а з авітамінозом та виснаженням організму.

Підготувала Наталія ПАВЛИШИН

оголошення

У поліклінічному відділенні 10-ої міської лікарні триває акція профілактики онкозахворювань статевої сфери у чоловіків. Керівництво поліклініки просить усіх студентів Львівської політехніки для медичного огляду звертатися в кабінет № 10 до лікаря-хірурга. А з 11 жовтня розпочалася акція профілактики раку шийки матки у жінок.

3 27 вересня розпочався медогляд студентів 1 — 2 курсів Львівської політехніки, який триватиме до 29 грудня. Медичний огляд студентської молоді, згідно зі Законом України № 2801-XII „Про охорону здоров'я“, є обов'язковим для всіх.

універсіяда

Львівські політехніки посіли друге місце в загальному командному заліку з легкої атлетики серед десяти вишів Львівщини

Легкоатлети Львівщини вийшли на старт

Традиційно львівські легкоатлети у жовтні виходять на дистанції кросу. Цієї осені спортивне студентство вишів Львівщини зійшлося на стадіоні „Динамо“. День видався ясным, сонячним, хоча про осінь нагадував різкий, холодний вітер, який, однак не завадив студентам одягнутися у літню спортивну форму. У програмі змагань — дистанції на 500 м і 1000 м (жінки) та 1000 м і 3000 м (чоловіки). На бігові доріжки цього дня вийшов 251 спортсмен (141 чоловік та 110 жінок).

Після нетривалої розминки першими на старт вийшли жінки. Перед ними — дистанція у 500 м. Зазвичай, переможець (чи переможниця) визначається на перших секундах, а вже судді пильно стежать за тими, хто найшвидше перетне фінішну пряму. Однак, незалежно від часу пробігу, кожен з учасників уносив посильні очки у загальну скарбничку своїх команд. З результатом 1.27.1 фінішує Ірина Шевчи-

шин (ЛНУВМ). Їй програють представниці ЛДУФК Ірина Васьків (1.27.2) та Олена Александрович (1.27.7). На дистанції у 1000 м з результатом 3.09.2 перемогла студентка ЛНУ ім. Франка Н. Труш. Призерами також стають кросмени ЛДУФК Орися Мочульська (3.11.1) та Марія Гусак (3.13.7).

Чоловіки свої змагання розпочали кросом на дистанції 1000 м. Найкращого результату домагається Олег Буряк (ЛДУБЖД) — 2.37.4. З однаковими результатами (2.41.4) фінішну пряму пересікають студенти ЛДУФК Юрій Закалик та Василь Карповський.

На дистанції 3000 м, одразу ж після першого кола стає зрозуміло, що найкращим стане Михайло Климко. Михайло і справді йде першим до кінця і з результатом 9.12.9 долає фініш. Його наздоганяють Володимир Лис (9.16.0) та Ігор Повшик (9.27.0). Цього дня ЛДУФКівці святкують перемогу: усі призові місця — їхні!

Світлина Катерини Гречин

Незважаючи на те, що проведення міжвишівського легкоатлетичного кросу — подія планова і передбачувана, головний організатор цих змагань — студентська спортивна спілка Львівщини — проігнорувала цей захід, не знайшовши часу на привітання і нагородження переможців та призерів. Підготовка команд, організація і проведення змагань, відтак і нагородження (самих себе) лягло на плечі тренерів-викладачів, котрі судили це

змагання на громадських засадах (от вам і приклад ринкової економіки!).

Призерами загального командного заліку серед десяти вишів Львівщини стали команди ЛДУФК — перше місце (765 очок), Львівської політехніки — друге місце (514) та Дрогобицький ДПУ ім. І. Франка — третє місце (424).

Арнольд ПРОХОРОВ,
майстер спорту, доцент
кафедри фізичного
виховання ІГСН Львівської
політехніки

спорт-фест

Змагатися, спілкуватися, пізнавати...

До кінця цього тижня у Львові триватиме XIV Всеукраїнський студентський спортивний фестиваль. Особливістю цього заходу є те, що до змагань у дев'яти видах спорту — міні-футболі, волейболі, баскетболі, настільному тенісі, бадмінтоні, шахах, армрестлінгу, більярді та боулінгу допускаються тільки аматори. Окрім спортивної частини, фестиваль охоплює й мистецько-культурну програму.

Якби цей фестиваль мав девіз, то він міг би впадінитись до нашого заголовку. Отже, що значить, насамперед, змагатися? Це якщо не здобути медаль, кубок, грамоту чи диплом переможця, то принаймні взяти участь у спортивній частині фесту.

У всіх дев'яти видах спорту задіяні як чоловіки, так і жінки. Найбільше ж

команд заявлено для участі в міні-футболі. Змагання відбуваються на спортивних базах вищих навчальних закладів Львова: спорткомплексах НУ „Львівська політехніка“, ЛНУ імені І. Франка, Львівського державного університету фізичної культури, Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. Гжицького, а також у боулінг-клубі „Острва“ й більярдному клубі „Дуплет“. Учасники — студенти практично зі всіх регіонів України. Під час фестивалю вони проживатимуть у гуртожитках вишів та хостелах.

Спілкуватись і пізнавати — це ще дві складові цього фестивалю. Тож спортсмени-аматори впродовж тижня (від 9 до 16 жовтня) у супро-

воді студентів-волонтерів мають можливість безкоштовно відвідати музеї й театри Львова. У розмаїтті мистецько-культурної програми, крім того, — екскурсії замками Львівщини, історичними місцями Львова й дискотека у клубі „Феномен“.

Організатори фестивалю — Львівське обласне управління Комітету з фізичного виховання та спорту МОН України, Головне управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації та Львівський центр фізичного здоров'я населення „Спорт для всіх“ — подбали про те, щоб цей масштабний захід, який охоплює 10 тисяч учасників, популяризував здоров'я та соціально активну життєву позицію українських студентів.

Наталія ЯЦЕНКО

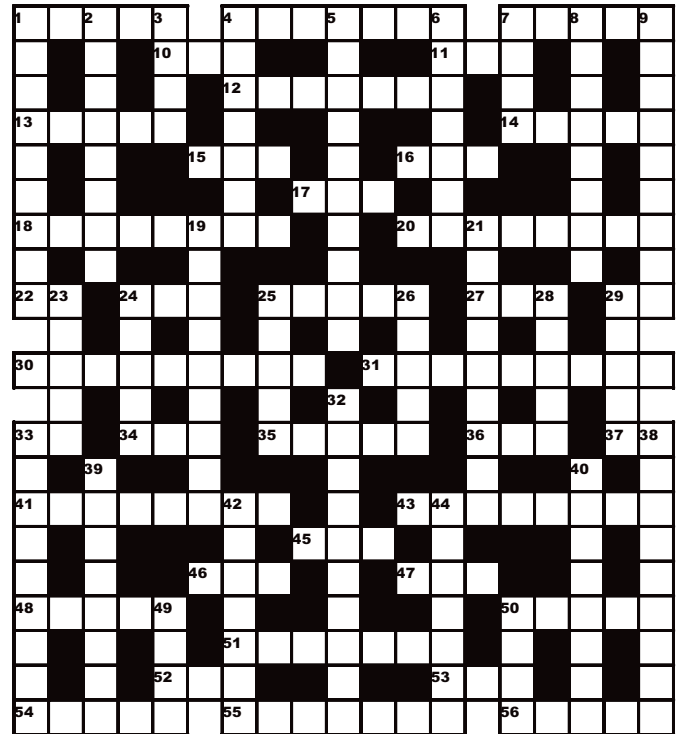
Кросворд

Горизонтально:

1. Найвища вершина Піренейв. 4. Гвинтівка з укороченим стволом. 7. Металевий головний убір у вигляді шолома. 10. Довга глибока канава, розмита водою або викопана в землі. 11. Місто в Бельгії, де вперше німецькі війська застосували отруйний газ. 12. Незаперечна істина, що не потребує доведення. 13. Район Києва. 14. Міра ваги коштовного каміння. 15. Літера грецького алфавіту. 16. Косметичний засіб для волосся. 17. Найбільша одиниця хронологічного поділу історії Землі. 18. Перші літери імені, по батькові, прізвища. 20. Найвищий після папи духовний сан у католицькій церкві. 22. Нота. 24. Свійська тварина, що знищує мишей. 25. Спортивна гра. 27. Чеський теолог, релігійний реформатор, якого назвали єретиком і спалили. 29. Нота. 30. Сталева камера, яку спускають на тросі для дослідження морських глибин; батисфера. 31. Механічні рухомі сходи. 33. Тип українських літаків. 34. Ріка єгипетських фараонів. 35. Соковитий невеликого розміру плід кущових і трав'яних рослин. 36. Міцне англійське пиво. 37. Тибетський бик. 41. Храм Афіни на афінському Акрополі, збудований у V ст. до н. е. 43. Одна з первісних форм релігійних вірувань, де об'єктом релігійного культу була тварина або рослина. 45. Польський письменник, автор „Соляріса“, „Кіберіади“. 46. Ручна зброя для метання стріл. 47. Грошова одиниця Румунії. 48. Іранська золота монета, яку карбували до 1932 року. 50. Урочистий огляд військ, спортивних колективів. 51. У давньогрецькій міфології бог сонячного світла, мудрости, покровитель мистецтв. 52. Одиниця спадкової речовини. 53. Київський князь, співправитель Аскольда. 54. Навальний напад війська на ворога. 55. Пішоходна доріжка, трохи вища від проїжджої частини вулиці. 56. Сторона прямокутного трикутника.

Вертикально:

1. Вид спорту. 2. Масове поширення якої-небудь інфекційної хвороби. 3. Великий хижий птах. 4. Четверта частина року. 5. Той, хто вступає до університету. 6. Водоспад на кордоні США і Канади. 7. Міра довжини під час ходіння. 8. Назва парламенту в Норвегії. 9. Найменший континент Землі. 19. Виставка-продаж автомобілів нових моделей. 21. Прийнятий розпорядок ведення зборів, засідань. 23. Інша назва Трої. 24. Священна книга мусульман. 25. Робітниця, яка виготовляє тканини на ткацькому верстаті.

26. Вічнозелене хвойне дерево. 28. Сплав заліза з вуглецем та іншими домішками. 29. Дитяча нічна сорочка. 32. Колектив танцюристів, які виконують групові танці у балетних виставах. 33. Найбільше відхилення маятника, що коливається, від положення рівноваги. 38. Службова особа в армії, начальник гарнізону, фортеці. 39. У давньогрецькій міфології богиня полювання, опікунка тварин. 40. Музикант, який грає на струнному щипковому музичному інструменті. 42. Той, хто бере участь у збройному захопленні території чужої держави; загарбник. 44. Південна вічнозелена рослина — кущ або невелике дерево. 49. Кінцівка людини. 50. Гай для прогулянок з алеями, квітниками та обладнанням для відпочинку і розваг.

Склала Христина ВЕСЕЛА

Відповіді на кросворд, опублікований у числі 26

Горизонтально: 1. Паллада. 4. Кірасир. 8. Транзит. 12. Магеллан. 13. Маврикій. 14. Тир. 16. Кіп. 17. Гак. 18. Канібал. 20. Розчерк. 23. Клема. 24. Кадастр. 26. Ротор. 27. Дега. 28. Вето. 29. Катер. 30. Конотоп. 34. Скотт. 36. Тренінг. 38. Реклама. 40. Аір. 41. ООН. 42. Мак. 43. Частокіл. 44. Авогадро. 46. Сорбент. 47. Ростова. 48. Акробат.

Вертикально: 1. Понтіак. 2. Лем. 3. Догма. 4. Колобок. 5. Ренклюд. 6. Сампрас. 7. „Ревізор“. 9. Рокер. 10. Ной. 11. Трактор. 15. Репертуар. 17. Гастроном. 18. Квадрат. 19. Наргіле. 21. Евтерпа. 25. Апо. 29. Каракас. 30. Клінкер. 31. Наголок. 32. Торнадо. 33. Покрова. 35. Трактат. 37. Расін. 39. Медик. 43. Чуб. 45. „Ого“.

Відповіді на кросворд, опублікований у числі 29

Горизонтально: 5. Брила. 6. Браун. 7. Гну. 9. Опал. 10. Ралі. 12. Трюм. 13. Інд. 15. Корт. 17. Батон. 18. Зерно. 20. Такса. 23. Пума. 24. Толь. 25. Растр. 27. Орден. 28. Кілер. 29. „Інтер“. 30. „Антей“. 31. Стіна. 32. Окріп. 36. Орлик. 37. Непал. 38. Верді. 39. Горн. 40. „Овод“. 41. Ангар. 43. Кетяг. 44. Камін. 45. Кріп. 46. Око. 48. Балу. 49. Опір. 50. Каре. 51. Бас. 52. „Фауст“. 53. Номер.

Вертикально: 1. Графоман. 2. Мауглі. 3. Абсурд. 4. Дублікат. 8. Гротеск. 11. Дракула. 14. Нарада. 16. Супінатор. 17. Барселона. 18. Зоотехнік. 19. Орнітолог. 21. Атракціон. 22. Гладіатор. 26. Ринок. 28. Канів. 33. Олігарх. 34. Спітак. 35. Проміле. 42. Репортаж. 44. Кубертен. 46. Орбіта. 47. Оксана.

— У вас є картопля?

— Тільки фрі.

— А чим вона відрізняється від повної версії?

Син запитує батька, що таке бізнес.

— Продати те, що в тебе є, тому, кому це потрібно — це ще не бізнес. А ось продати те, чого в тебе нема, тому, кому це не потрібно — ось це і є бізнес.

оголошення

Дні інформації в бібліотеці

Науково-технічна бібліотека як сучасна і відкрита до користувачів інституція запрошує працівників Національного університету „Львівська політехніка“ на дні інформації у будь-який зручний для Вас час!

Львівську політехніку минулого відтворимо у фотографіях

Розпочато роботу над створенням книги „Львівська політехніка у фотографіях“. Просимо відгукнутись політехніків, котрі мають фото приміщень та корпусів нашого університету до 1980-х років.

Звертатися до вченого секретаря НДЧ Юрія Ятчишина (344 кімн. гол. корпусу); телефон для довідок 258-27-46.

Стань учасником студентського проєкту „DJUICE ГРАНТИ!“

Триває соціальний студентський проєкт „DJUICE ГРАНТИ“, ініційований молодіжним брендом DJUICE за підтримки Міністерства освіти і науки України.

Мета проєкту — об'єднати студентську молодь для популяризації молоді української музики та позитивних змін довколишнього світу.

Кожен студент вищого навчального закладу України може отримати фінансову підтримку для того, аби власними силами змінити музичну ситуацію в країні на краще. Для цього слід зібрати власну команду та надіслати апікаційні форми, опис проєкту за шаблоном, розміщеним на сайті конкурсу, та безпосередньо фото учасників. До участі можна зголошуватись до кінця жовтня поточного року, а триватиме проєкт до грудня.

Докладніше — на сайті grants.djuice.ua.

експрес-оголошення

Вважати недійсними:

- утрачений диплом ЛГ № 009164, виданий Державним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Ланьо Олександра Васильовича;
- утрачений диплом ІВ-І № 159693, виданий Львівським політехнічним інститутом на ім'я Сабо Степана Івановича;
- утрачений студентський квиток, виданий Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Ольхового Олеса-Михайла Богдановича;
- утрачений студентський квиток, виданий Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Марковець Альони Андріївни;
- утрачений студентський квиток, виданий Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Рудак Мар'яни Михайлівни;

- утрачений студентський квиток, виданий Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Кох Уляни Михайлівни;
- утрачений студентський квиток, виданий Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Старака Мар'яна Мирославовича;
- утрачену залікову книжку, видану Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Іванейка Романа Тарасовича;
- утрачений студентський квиток, виданий Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Троць Наталії Валеріївни;
- утрачений студентський квиток, виданий Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Шевчука Святослава Ярославовича;
- утрачений студентський квиток НВ № 06298015, виданий Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Белих Тіни Валеріївни.

Дирекція Інституту комп'ютерних технологій, автоматики та метрології Львівської політехніки висловлює сердечне співчуття завідувачеві кафедри Валерію Богдановичу Дудикевичу та його родині з приводу тяжкої передчасної втрати — смерті **сина Ярослава.**

Колективи кафедр захисту інформації та безпеки інформаційних технологій Інституту комп'ютерних технологій, автоматики та метрології Львівської політехніки висловлюють сердечне співчуття завідувачеві кафедри Валерію Богдановичу Дудикевичу та його родині з приводу тяжкої передчасної втрати — смерті **сина Ярослава.**

Колектив кафедри теоретичної радіотехніки та радіовимірювань ІПРЕ Львівської політехніки висловлює щире співчуття завідувачу лабораторії кафедри Анатолію Григоровичу Останіну з приводу тяжкої втрати — смерті **сина Олександра.**

Колектив кафедри органічної хімії Інституту хімії та хімічних технологій Національного університету „Львівська політехніка“ висловлює щирі співчуття доктору хімічних наук, провідному науковому співробітнику кафедри органічної хімії Володимирі Ярославовичу Самаріку з приводу важкої втрати — смерті **доньки Марічки.**

Колектив кафедри фізики Інституту прикладної математики та фундаментальних наук Львівської політехніки висловлює щирі співчуття старшому науковому співробітнику НДЛ-10 Мар'яну Станіславовичу Фружинському з приводу смерті його дружини — колишнього викладача кафедри **Стефанії Миколаївни Яреми.**

Колективи кафедр захисту інформації та безпеки інформаційних технологій Інституту комп'ютерних технологій, автоматики та метрології Львівської політехніки висловлюють сердечне співчуття доцентів кафедри Віктору Отенку та його родині з приводу тяжкої втрати — смерті його **матері.**

О С В І Т Н І Й С Т У Д Е Н Т С Ь К І Й Т И Ж Н Е В И К „ А У Д И Т О Р І Я ”

Засновник і видавець — Національний університет „Львівська політехніка“
Реєстраційне свідоцтво — КВ № 2743
Індекс 35004

Виходить з жовтня 1946 року. Періодичність — один раз на тиждень. Сфера розповсюдження — загальнодержавна. Ціна — 1,50 грн.
Кольороподілені фотоформи виготовлено в ТзОВ „Растр-7“, вул. Кн. Романа, 9/1.
Газету надруковано у видавництві Львівської політехніки, вул. Ф. Колесси, 2.
Спосіб друку — офсетний. Обсяг 2,33 ум. друк. арк.
Наклад 2000. Зам. №

Головний редактор — Ярослава ВЕЛИЧКО

Заступники головного редактора — Тетяна ПАСОВИЧ, Роман КИНДРО
Відповідальний секретар — Христина ВЕСЕЛА
Редактори відділів:
освіти і науки — Тетяна ПАСОВИЧ
молоді, сім'ї та спорту — Наталія ПАВЛИШИН
культури та дозвілля — Софія МАТВІВ
Літературний редактор — Олег СЕМЕНИШИН
Логотип, дизайн та комп'ютерне складання — Павло ПРОЦІВ
Редакція послуговується Проєктом нового українського правопису.

Листи, рукописи, ілюстрації не рецензуємо і не повертаємо.

Редакція застерігає за собою право літературного редагування, скорочення текстів.

Автори матеріалів відповідають за достовірність наведених фактів.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. За зміст і достовірність рекламних оголошень відповідає рекламодавець.

При передруках посилання на „Аудиторію“ обов'язкове.

На першій сторінці — світлина Ірини МАРТИН.